

Kari Paaso
Osastopäällikön sijainen, johtaja
Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: Lausuntopyyntö STM032:00/2011

Tehy ry:n lausunto hallituksen esityksestä tartuntatautilaiksi

Tehy ry pitää uutta tartuntatautilakiesitystä rakenteellisesti selkeänä. Käsitteet ja tehtävien jako eri toimijoiden kesken on määritelty nykyisen sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän mukaisesti. Tehy ry:n näkemys on, että suunnitteilla olevan sosiaali- ja terveyspalvelujen rakennemuutoksen vaikutukset tulee huomioida tartuntatautien hoidon työnjakoon toiminnan eri tasoilla ennen lain voimaan tuloa. Tartuntatautien esiintyminen ja uusien aiheuttajien muodostuminen vaativat nopeaa puuttumista ja jatkuvaa ennaltaehkäisyä niin toimijoiden kuin lainsäädännön osalta. Lain toimeenpanon kannalta on tärkeää, että se vastaa olemassa olevia rakenteita.

Tehy ry pitää hyvänä, että lääkärin lisäksi muukin koulutuksen saanut terveydenhuollon ammattihenkilö voi suorittaa (15 §) terveystarkastuksen, mikäli se on taudin yleisvaarallisuuden tai leviämisen ehkäisyyn vuoksi tarpeen. Esitetty käytäntö tukee terveystarkastusten järjestämistä mahdollisimman kustannustehokkaasti. Terveydenhuollon ammattihenkilön osaamista tulee ylläpitää ajantasaisella koulutuksella.

Tehy ry pitää tärkeänä lakiesityksen mukaista hoitoon liittyvien infektioiden torjuntaa (17 §), jossa toimintayksiköiden on huolehdittava potilaiden, asiakkaiden ja henkilökunnan tarkoituksenmukaisesta suojauksesta ja sijoittamisesta sekä mikrobilääkkeiden käytöstä. Tähän liittyen Tehy ry nostaa esiin toimintayksiköiden yhdistymisiin liittyvät haasteet, joilla saattaa olla hoitoon liittyvien infektioiden lisäävä vaikutus. Yksiköiden yhdistämisen suunnittelun yhteydessä on huomioitava infektion saaneiden potilaiden hoidon toteutus esim. hoidon keskittämisen mahdollisuudet sekä riittävien ja asianmukaisten tilojen tarve. Jotkut potilasryhmät eivät terveydentilansa vuoksi pysty itse huolehtimaan infektioiden leviämisen estämisestä (esim. muistisairaajat).

Tehy ry pitää tärkeänä, että kansallisen rokotusohjelman piiriin (41§) kausi-influenssarokotusten osalta luetaan myös sosiaali- ja terveysalan opiskelijat. Opiskelijat osallistuvat työssäoppimisjaksoilla hoitotyöhön, joten heidän maksuton rokottaminen on osa potilaiden suojaamista ja hyvän hoidon turvaamista. Samoin työhön liittyvien vaarojen vuoksi annettavat maksuttomat rokotukset (42 §) tulee koskea myös alan opiskelijoita. Tehy ry:n esittää, että maksuttomat B- hepatiittirokotukset sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille lisätään lain 42§. Myös ns. neulanpistodirektiivi ja asetus terävien instrumenttien aiheuttamien tapaturmien ehkäisemisestä terveydenhuoltoalalla edellyttävät ko. rokotusten maksuttomuutta alan opiskelijoille.

Säädettäväksi ehdotetussa pykälässä 45 § esitetään, että työnantaja saisi vain erityisestä syystä käyttää tiettyjen potilaiden hoitamiseen muita kuin asianmukaisesti rokotettuja työntekijöitä. Tämä voi Tehy ry:n näkemyksen mukaan olla käytännössä lähes mahdoton toteuttaa. Tehy ry korostaa, että työelämän tietosuojalain, potilaslain ja työterveyshuoltolain periaatteita tulee noudattaa myös sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstön osalta eikä rokotustietoja voi käsitellä kuin asianomaisen työntekijän suostumuksella. Työntekijältä ei voi vaatia omien rokotustietojen luovuttamista muille henkilöille eikä se saa johtaa työntekijän syrjintään tai koulutuksen mukaisten ammattitehtävien rajoittamiseen. Tehy ry:n näkemyksen mukaan esitys on ristiriidassa myös lakiesityksen tavoitteiden kanssa, joissa korostetaan yksilön oikeuksia ja yhteisymmärryksen merkitystä tartuntatautiennaltaehkäisemiseksi. Terveydenhuollon ammattihenkilöt pitävät tutkitusti potilasturvallisuutta ja ammattieettisiä kysymyksiä työssään tärkeinä.

Tehy ry esittää, että työterveyshuollon roolia tartuntatautiennaltaehkäisyssä tulee vahvistaa lain jatkovalmistelussa. Työterveyshuollolla on merkittävä rooli työhön liittyvien vaarojen osalta työntekijöiden terveyden edistämisessä, työsuojelussa sekä työssään tartuntataudeille alistuneiden työntekijöiden hoidossa ja seurannassa. Tehy ry:n esittää myös, että laissa säädettäisiin tarkemmin terveydenhuollon henkilöstön vakavien työperäisten tartuntojen osalta hoidon kustannuksista ja ansionmenetykskorvauksista siinä tapauksessa kun tartunta estää työskentelyn.

Helsingissä 11.8.2014,

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja, Yhteiskuntasuhteet ja kehittäminen toimiala
Tehy ry

Lisätietoja:

Työympäristöasiantuntija Anna Kukka, Tehy ry
anna.kukka@tehy.fi , puh. (09) 54227167